

Norge og Sverige, medens der ligger danske Plantager i Nærheden. Endelig fordres der ogsaa af disse Bygninger en urimelig Soliditet, som om de vare rejste for al Evighed, medens mange af dem ifølge deres Beskaffenhed som Staldbygninger f. Eks. og Bygninger omkring ved Stationerne ere beregnede paa at skulle fornys, efterhaanden som Tiden gaar, og ny Hensyn gøre sig gældende.

Jeg bygger selv en Del mindre Boliger og Huse til Husmandslodder og har saaledes en Smule Begreb om, hvad saadanne Huse koste. Bygninger til den store Mængde Husmandsboliger, som ere bestemte til Drift af 4—5—6—8 Tønder Land, kan jeg sige, ere fuldkommen lige saa gode, hyggelige og hensigtssvarende som dem, Staten lader opføre. De afgive Plads til en Familie, have to Værelser, Kvistværelse, Køkken, Stald til en eller to Køer, Svinesti og fornødent Laderum til et Areal af 5—6 Tønder Land, og de koste i Gennemsnit at opføre efter Assurance-summen omkring ved 1,800 Kr., altsaa langt mindre forholdsvis end, hvad der forlanges, naar der er Tale om Bygninger, der opføres for Statskassens Regning. Jeg har liggende her en Tegning, jeg i disse Dage har faaet, til Ombygning og Fornyelse af nogle Bygninger og har fra min Bestyrer faaet det Overslag, Haandværkerne have gjort. Det drejer sig om en Ladebygning, der er 50 Alen lang og 18 Alen bred, og Overslaget lyder med Materialier og alt paa 1,900 Kr. Jeg beder om at sammenligne dette med, hvad der forlanges her under Ændringsforslag Nr. 6, hvor der er ansat 7,300 Kr. for at bygge en Smule Stald og forbedre lidt ved en Skovbetjents Hus. De Ejendomme, paa hvilke jeg saaledes har bygget — det er desværre ikke saa mange, som der fremkommer Ønsker om —, bortsælges, efter at de ere færdige, for halvtredie Tusinde, højst tre Tusinde Kroner, og Bygningerne ere fuldkommen saa godt indrettede som f. Eks. Bygningerne paa de saakaldte Statshuslodder. Deres Assurance-sum varierer omkring 1,800 Kr. Jeg kan altsaa fuldstændig slutte mig til det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 3die Valgkreds, naar han henstiller til Finansudvalget og Ministeren at tage Sagen under fornyet Overvejelse inden 3die Behandling og se, om man ikke ved at henvende sig til andre end de beskikkede Arkitekter kunde komme til rimeligere Overslag.

Med det samme ønsker jeg at udtale overfor det ærede Medlem for Københavns

Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som er Ordfører for Ændringsforslagene under Nr. 27, 28, 29 og 30, at jeg samstemmer fuldt ud med og er glad ved de Ændringsforslag, der ere fremsatte i Anledning af den Diskussion, de have fremkaldt. Jeg tror, at Spørgsmaalet om Hedeopdyrkningen derved har faaet større Aktualitet, og Forslagene have jo ogsaa fremkaldt den højtærede Ministers Tilsagn om at tage denne Sag under nærmere Overvejelse. Jeg tror for Resten, at dette Tilsagn forelaa, forinden Ændringsforslagene vare fremsatte. Vi kunne altsaa med fuld Fortrøstning se hen til de Forslag, der ville komme fra Ministerens Side, og sikkert har den stødfundne Diskussion været til Nytte.

Ikke alle kunne være lige kendte med de her omtalte Forhold, og fra kyndige Mænd er der jo kommet en ret udstrakt Kritik af de stillede Forslag. Jeg er enig med de ærede Forslagsstillere i, at det vilde være af meget stor Betydning for Landet, om vi i endnu større Udstrækning, end det sker, kunde faa Hederne opdyrkede, og at det har overordentlig stor Betydning at hjælpe de fattige Folk, som drage ud paa Hederne og bygge der. Men ganske vist kan man ikke støtte ethvert saadant Foretagende. Det er allerede nævnt, hvorledes der er Hedejorder, som ubetinget aldrig burde opdyrkes. Paa den anden Side er det fejlagtigt at mene, at al god Hedejord er opdyrket; der ligger meget tilbage endnu, men Grunden, hvorfor det ikke opdyrkes, er, at Forholdene ikke tillade det. Det er en kostbar Sag at opdyrke Hedejord. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) mente, at naar saadan en Tønde Land Hedejord havde gennemgaaet en Behandling som den, en Husmand skulde give den, nemlig Pløjning eller Gravning (K. M. Klausen: Ikke Gravning!), naa, altsaa almindelig Jordbehandling, kom den op paa 150 Kr. Jeg vil indrømme, at det kan gøres, men under visse Betingelser. Det er ikke nok at pløje Hedejorden, Manden skal ogsaa bo paa den, han skal bygge et Hus der. Det er ganske vist rørende at se paa vore Heder, hvorledes en fattig Mand kan kline et tarveligt Hus op, hvor han saa bor saa længe, til Jorden har begyndt at give Frugter, hvorved han lidt efter lidt med Familiens Hjælp arbejder sig frem til bedre Tilstande. Jeg vilde sætte Pris paa, at vi kunde give Støtte til saadanne Folk, men det kan ikke gøres alle Vegne, hvor